

Jachthondenrassen voor de praktische jacht!

Deel 1 – Duitse staande draadhaar

Auteur: Malisse – instructeur jachthondenschool ‘To the Point’.

We vallen meteen binnen met de deur in huis! De fameuze Duitse staande draadhaar. Door velen gezien als de veelzijdigste jachtgebruikshond op onze planeet. Zijn adepten zijn fanatiek en lyrisch wanneer het over hun ras gaat, en volgens hen bestaat er geen betere, en dat is nog een understatement. Zijn status en reputatie zijn onaantastbaar.

Maar is dit wel zo? Moeten de zaken zoals altijd niet wat genuanceerd worden? In onderstaand artikel moet één en ander blijken en gaan we op zoek waarom de Duitse draadhaar zo populair en geliefd is.

De jachthond voor alle soorten wild en alle seizoenen??

Dit is wat de fanaten ons willen doen geloven, en we kunnen de liefhebbers van het ras geen ongelijk geven, immers hun motto is ‘door prestatie naar het doel.’ En dat kunnen we hen niet tegenspreken. Immers als puur fokprodukt verenigt de DD al het beste in zijn genen van wat we als ruwharige en kortharige rassen kennen. En dit recept wordt reeds meer als een eeuw nauwkeurig en streng ‘bewaakt’ met Deutsche Grundlichkeit, immers ‘de prestatie’ is bij DD troef! En ieder jaar wordt dit bevestigd tijdens de hoogmis voor DD, nl. De Hegewald Zuchtprüfung waar de fine-fleur, het neusje van de zalm samenkomt van over heel de wereld.

Echter, klopt de bewering wel dat dit ras de beste, veelzijdigste allround inzetbare staande hond is voor alle jachtmethodes, te beginnen met het fijne ‘delicate’ werk op wilde hoenders, om daarna ingezet te worden op drijfjacht op grofwild, en vervolgens ook nog eens een betrouwbaar apporteur te land en te water, verlorezoeker en zweethond? Het is naar mijn ervaring en aanvoelen niet erg realistisch. Hoezo?

Het heeft vooral te maken met de verschillende jachtculturen en hoe die ‘beleefd’ worden. De wijze waarop bij onze Oosterburen gejaagd wordt en bij uitbreiding hoe zij naar ‘hun’ ras kijken is niet dezelfde als hoe de Fransen of Italianen en nog meer de Noord-Amerikanen ernaar kijken. Alles heeft te maken met de verwachtingen zijn en de ambities. En die zijn inderdaad heel genuanceerd en verschillen wezenlijk. De mogelijkheden, de verschillende soorten wild, het terrein,..tradities en jachtculturen, spelen een belangrijke rol. Een vooraanstaand Zuid-Franse beroepsafrichter zei me in 2008 tijdens een bezoek aan zijn kennel het volgende: De Duitse honden zijn zoals de Duitsers, de Franse honden

zoals de Fransen en de Italiaanse honden..zoals de Italianen.., en daar is veel van aan. Anekdote: Ik was eens op bezoek op het kasteel van Cheverny in de jaren '90. Met veel geluk kon ik na 'la soupe' (is het eten, la soupe genaamd, geven aan de meute Anglo-Français), de maître d'équipage spreken verantwoordelijk voor de honden van het kasteel. Ik weet nog dat ik toen al zeer geïntregerd was door de eigenschap 'scherpte' bij Duitse staande korthaar en hoezeer de Duitse fok daarop de nadruk legde. Maar toen ik de vraag stelde aan die persoon kreeg ik een onverwacht kort maar overduidelijk antwoord: **Mais monsieur, le Braque Allemand cela doit être un 'gentlemen' pour chasser la plume..!!!** Dit korte gesprek vergeet ik nooit, maar het spreekt wel boekdelen. Dit terwijl wijlen dr. Albert Lemmer, gewezen hoofd dierenarts van Deutsch Kurzhaar me zei; Ein Deutsch Kurzhaar soll schärf sein vom Ratte bis Sau...

Om maar te duiden hoe groot het verschil in visie is tussen verschillende internationale jagersgemeenschappen en hoe ze hun honden inzetten in de praktijk. Het zijn andere werelden met totaal andere verwachtingen en mogelijkheden.

Kritische stemmen

Het principe van één jachthondenras voor alle soorten wild in alle omstandigheden moet dus enigszins genuanceerd worden en gaat niet helemaal op, dit moge duidelijk zijn.

Ondanks dat de DD de populairste jachthond is in Europa, is dit helemaal niet het geval bvb in de VS. Daar zijn GSP (Duitse korthaar en setters de meest gebruikte honden) En dat is begrijpelijk als je weet welke soorten vederwild daar bejaagd kunnen worden. Een mogelijke reden is dat sommige draadharen nogal de reputatie hebben gekregen te krachtig, te moeilijk te trainen en te moeilijk te controleren te zijn voor veel jachtsituaties, wat naar mijn mening hier niet anders is... Ook vertonen sommige individuele honden nogal wat tekenen van scherp te ten opzichte van mensen en andere honden, 'bijters en vechters', met andere woorden, wat het hele ras een slechte naam geeft. Bovendien is bekend dat sommige Draadhaarlijnen door hun selectieve fok een voorkeur hebben voor de jacht op roofwild en ongedierte, en hierdoor de jacht op vederwild of waterwild verpesten.

Vraagtekens en problematiek

De massale fok (duizenden welpen per jaar) van DD en logischerwijze de veelheid aan verbindingsmogelijkheden en combinaties heeft ertoe geleid dat de verschillende soorten aanleg in de genen niet op voorhand te berekenen zijn. Hoewel sommige aspecten van hondengenetica vanuit wetenschappelijk en wiskundig perspectief benaderd en vormgegeven kunnen worden, omvat een fokprogramma nog steeds een reeks experimenten met veel variabelen. Zo kun je bij de meeste hondenrassen vrij eenvoudig de vorm, grootte, lengte en kleur van de vacht bepalen. Maar het ontwikkelen en beheersen van een bepaald type **stabiel temperament** (balans) bij een hond is onzekerder en moeilijker, omdat de definitie van temperament abstracter en **subjectiever** is en dikwijls een kwestie van mening..! Begrijp me niet verkeerd, nogmaals, we kunnen het succes van de Draadhaarfokkers allerm minst in twijfel trekken, MAAR.. er is op zijn minst een diversificatie in het 'wezen' opgetreden zoals die bij andere gelijkaardige rassen minder of niet het geval is.

Het positieve is dat er veel uitmuntende en sterke DD gefokt worden. Het is maar de vraag of die explosieve en prestatiersterke DD door de doorsnee jager succesvol getraind en voorgejaagd kunnen worden. Voor alle duidelijkheid, deze gedachte is vandaag de dag ook voor de Duitse staande korthaar van toepassing.

Tegen elke prijs

Toch kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat het zwaartepunt van de DD fok vandaag de dag gerelateerd is aan prestatiegerichte jachtproeven 'tegen elke prijs.' Dit zorgt ervoor

dat er honden op de wereld gezet worden met maar één doel; “schitteren op proeven”. Of die explosieve DD ook beschikken over de nodige ‘Will to please’ en jachtverstand, alsook samenwerkingsbereidheid met hun voorjager, daar wordt veel minder aandacht aan geschonken! Het gevaar dat deze hooggetalenteerde DD bij de eerste gelegenheid hun voorjager/begeleider ‘achterlaten’ en letterlijk het ‘hazenpad’ kiezen is daarbij niet ondenkbaar.

Hoewel temperament in belangrijke mate kan worden beoordeeld in het formele VDD-testsysteem, komt het uiteindelijke oordeel over temperament meestal voort uit het samenleven en de jacht met individuele honden. Iemand die één DD in een test bekijkt, kan een aantal zinvolle generalisaties over temperament maken. Maar iemand die de hond dagelijks in huis heeft en ziet hoe de hond omgaat met de huiskat, de kinderen, familieleden en vrienden die op bezoek komen, kan je meer vertellen over het temperament van de hond dan wie dan ook, en welke jachtproef dan ook.

Voorals je met een hond jaagt en kijkt hoe hij reageert op andere honden in het veld, hoe hij omgaat met roofwild en ongedierte, en hoe hij scoort op **volgzaamheid**, samenwerking en gehoorzaamheid, dan zegt dat meer over het temperament dan alle jachtproeven samen. Na al die jaren zijn jachtproeven voor mij persoonlijk geen **absolutie** meer, integendeel, mijn behoedzaamheid is groot. Een halve dag jagen met de hond zegt mij wie hij of zij is,.. onverbiddelijk en liegt nooit! Zien is geloven ! Toch trappen velen in die val!

MIJN VISIE

De Duitse draadhaar is een vaste waarde en zal dit ook blijven. Voor de ernstige jager die zichzelf respecteert, en indien hij of zij over de juiste instelling beschikt en over voldoende mogelijkheden om dit 'Zwitsers zakmes', want dat is de DD toch wel, recht te doen. Hij zal een uiterst veelzijdige compagnon aan zijn zijde weten, die mits goed afgericht ook uiterst betrouwbaar zijn werk zal doen en in het alledaagse leven een rustige en evenwichtige vriend. Rustige vastheid, gekoppeld aan oplettendheid en moeilijk van zijn stuk te brengen wanneer hij onder druk komt te staan. Dat is misschien kort samengevat wat de kwaliteiten zijn. **Maar er is nog een reden waarom hij zo populair is ook, en dat zullen de draadhaar adepten misschien niet graag horen, en dat is dat is dat omwille van zijn karakter nogal wat 'africhtersfouten' vergeven worden. Daarom is hij paradoxaal genoeg een hond die past bij gepassioneerde 'beginners.'** Je kan je bij dit ras wel wat 'missers' verloorloven, zonder dat de hond in een hoekje kruipt.. daar waar je dat bij een 'gevoelige' artiest zoals een Engelse setter niet kan maken, zonder serieuze schade aan te richten. Een DD kan relatief makkelijk een gevoel van onlust van zich afschudden (al dan niet door een gebrekkige of een foutieve aanpak") Ook dat maakt deel uit van het spel en is niet onbelangrijk. Belastbaarheid en druk zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden bij dit ras.

De vraag is natuurlijk of je zo'n prestatiersterke jachthond nodig hebt? Daar kan maar één iemand over beslissen en dat is uzelf. Immers, de wijze waarop u jaagt, het beschikbare jachtwild dat er nog is en in welke aantallen. Jaag je voor de voet, of zijn het meer drijfjachten en misschien wel het allerbelangrijkste: Pas je bij dit ras, dwz komt de explosiviteit van een DD overeen met uw 'temperament' ... , dit is misschien nog het belangrijkste element! Zo de hond, zo de baas is hier wel degelijk van toepassing.

Neem geen DD omdat anderen er ook één hebben, maar omdat je doordrongen bent van zijn kwaliteiten en daar ook in gelooft. Is aan al deze criteria voldaan, dan kan je je haast geen efficiëntere jachtgezel wensen. Maar zoals reeds eerder gemeld, de massafok van dit ras heeft onvermijdelijk ook 'neveneffecten' gebracht. Maw, het is relatief éénvoudig om een goed exemplaar te vinden, het tegenoverstelde gebeurt ook...; te scherp, overpowered, vechters en bijters, etc.. Gelukkig komt dit niet al te veel voor. Daarom wil ik u enkele heel belangrijke tips geven mbt de aanschaf. Een prima DD pup kiezen hoeft geen enkel probleem te zijn zolang u:

1. De tijd neemt! Ga kijken naar verschillende honden en fokkers. Vergeet niet dat de Duitse bloedlijnen anders gefokt worden dan bvb de Nederlandse bloedlijnen, of de Franse, Italiaanse, VS, enz.. De prioriteiten liggen anders. Kunnen wachten is hier een mooie deugd! Laat u niet te vlug 'overdonderen' door allerlei verkoopspraatjes.
2. Weet precies wat u wil in functie van de noden. Als u meestal vederwild bejaagt, het fijne werk dus, moet u niet gaan zoeken bij mensen die meestal hun honden op de

varkens inzetten.. Er zijn uitmuntende DD die excellente ‘manieren’ en neus tonen op vederwild..

3. Laat u niet verleiden tot aankopen op basis van jachtproeven IN DEZE ZIN dat u best niet kijkt naar pups uit voorouders die overal de meeste punten behaald hebben. Dit brengt altijd het risico mee dat je honden krijgt die zeer explosief zijn, en waar de doorsnee jager geen raad mee weet. Wat doe je dan het beste? Kijk naar ouderhonden, waar eens een 2^e of een 3^e prijs in de stamboom staat. Vraag de proefverslagen op en bestudeer ze vervolgens zorgvuldig en probeer te achterhalen waar de punten verloren werden. Hier kan je je voordeel mee doen, want we willen een rustige ‘jachthond’, geen ‘opgefokt’ renpaard. Kijk ook wie die honden getraind heeft!!! Een beroepsafrichter of een ‘Erstlingführer’ – ZEER BELANGRIJK. Een beroeps kan een harde hond ‘kraken’ en weer ‘opbouwen’ zoals dat heet... dat is een grote valkuil voor (de meeste) mensen die te weinig ervaring hebben en denken: “Van die reu of teef willen we een pup, want die heeft top gepresteerd, maar ze zijn onwetend en vergeten hoe die hond (onder zware) dwang geconditioneerd werd! Als een bepaalde DD bvb door een ‘beginneling’ naar mooie prestaties gebracht werd, is de kans groot dat dit individu veel talent heeft, en misschien ook heel ‘trainbaar’, en bijgevolg het zo broodnodige ‘jachtverstand’!
4. Kijk ook indien mogelijk als verschillende voorouders in de eerste 3 generaties een zweetwerk kwalificatie bekomen hebben, maw ze hebben de 20/40 –uren oud zweetspoor op de kilometer doorstaan. Dit is een belangrijke. Waarom? Ik heb daar altijd een voorkeur, omdat dit een proef is die zelden ‘liegt’. Zweetwerk is wat het is, de moeilijkste discipline waarvoor zowel hond en voorjager in ‘optima forma’ dienen te zijn om succes te behalen. Het is onmiskenbaar ook zo dat honden die goed presteren tijdens het zweetwerk dikwijls heel goed in balans zijn, ze moeten rustig blijven en geconcentreerd kunnen werken.
5. Bouw een vertrouwensrelatie op met een potentiële fokker, al vlug zal je zien dat er ook heel wat ‘commerce’ is, zeker bij een ras van deze omvang. Het is niet allemaal goud wat blinkt. Mijn tip, “Klein maar fijn”, als het op de fokker aankomt. En..iemand die veel ervaring heeft in de praktische jacht. Al vlug kan je het kaf van het koren scheiden. En een goede fokker zal u met plezier een halve dag meenemen tijdens de jacht. Daar zie je meer als alle ‘punten’ die een hond op proeven heeft behaald!

DE LAATSTE VRAAG, IS DE DUITSE STAANDE DRAADHAAR NU DE 'BESTE' JACHTHOND? VOOR ALLE DOELEINDEN EN SEIZOENEN.

Ik wist het, jullie zaten er op te wachten.., maar ik moet u teleurstellen, want mijn antwoord is NEEN!!! Waarom niet? Omdat ik als genuanceerd persoon alles in perspectief probeer te brengen en niets perfect is en alles relatief! Er is niet zoiets als 'het beste'. Als men mij vraagt: Is het de meeste **polyvalente** jachtgebruikshond, dan is mijn antwoord **JA!!** Deze had u niet zien komen he..

Ik heb in mijn 35- jarige carrière ook verschillende DD begeleid en helpen opleiden, en het MAG en MOET gezegd, het waren de beste honden wat trainbaarheid betreft. De vroegrijpheid, de snelheid van geest, het apportevermogen, de spoorwil, spoortrouw, en vasthoudendheid, liefde voor het water, de hardnekkigheid, Wat je soms kan bereiken met pups van amper 6-7 maanden oud, dat is gewoon bijzonder! Dit is mijn eerlijke ervaring na honderden jachthonden van allerlei rassen begeleid te hebben. Wat trainbaarheid en efficiëntie betreft komt weinig in de buurt!!!

En waarom heb je dan zelf geen DD, hoor ik de lezer nu denken. Wel, ik ben anders.. en ga niet zo snel met de stroom mee., integendeel! Al vele malen dacht ik bij mezelf, 'je moet toch eens een 'goede' DD gehad hebben in uw leven.., maar tot nu toe waren het altijd kortharen en die zijn ook goed, weliswaar iets meer de nadruk VOOR het schot, terwijl de DD iets meer gericht is op het werk 'NA' het schot, alhoewel sommige DD uit specifieke bloedlijnen niet moeten onderdoen voor een goede korthaar was neus en voorstaan betreft. Voor mij is stijl een belangrijke factor, de wijze ook hoe een 'punt' tot stand komt (zoekwijze) Niet alleen wat een hond in het veld toont, maar wat hij zou kunnen tonen. Een Engelse setter bvb die jaagt op de sneeuwhoenders in het hoge Noorden, dat is pure kunst, een symphonie van stijl, neus, snelheid, verfijndheid en klasse! Daar komt een DD nog niet in de buurt, en dat is niet erg. Want dan kom je tegen een specialist terecht die, als ik het dan toch eens mag zeggen, de beste is in zijn discipline. **De DD is gewoon de beste wanneer het op veelzijdigheid aankomt, een doordenkertje.**

Zie ik mezelf met een DD werken? Ja, zonder twijfel, maar dan ga ik op zoek naar die fokker die dichtst aanleunt bij mijn criteria zijnde op de eerste plaats trainbaarheid gevolgd door stijl, neus en elegantie. En die fokkers bestaan, zonder de filosofie van DD te doorbreken!!

Krist

Jachthondenschool 'To the Point' – 35 jaar expertise tot uw dienst voor uw succes!